

A tervszerűsítés — a szocialista gazdaság vezetésének eszköze

Nagy jelentőségű feladatok állnak napunk előtt a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtése terén. A nemzetgazdaság dimenzióinak növekedése és erősítése új, minőségileg magasabb rendű követelményeket állít a tervszerűsítés elé. Objektív szükség-szerűség a gazdaság működési mechanizmusának és mozgató erőinek állandó tökéletesítése. hisz csak ezek által valósítja meg az állam a part gazdasági politikáját.

A nemzetgazdaság tervszerűsített, központosított vezetése kiváló alkalom teremt a munkaszabályozására, hogy kihasználja azt az előnyt, hogy a termelőszervezetek szocialista tulajdonban vannak. Ez kiküszöböli a burzsoa társadalmi rendre jellemző társadalmi munkakapcsolást, megvédi a szocialista társadalmat a termelési anarchia és konkurencia vesztésétől, megkönnyíti a vállalatok közötti tudatos együttműködést, lehetővé teszi a gazdaság arányainak szabályozását.

A fejlődés ütemének, utjainak és eszközeinek megállapítása — jelentős választási lehetőségeket és határokat feltételez, amelyek leköltik az ország anyagi, pénzügyi és munkaerőjének. Érintik a nemzet társadalmi osztályainak és csoportjainak érdekeit. Eppen ezért az állami tervben meghatározzák azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyeket a szocialista építés minden szakaszában meg kell valósítani, megállapítják az erőforrások maximális eredményességgel történő kihasználásához szükséges feltételeket, megállapítják a termelés alapvető arányait, biztosítva ezáltal a bővített szocialista újratermelés folyamatát, valamint az egész nép életszínvonalának állandó növekedését.

Valóra váltva a part politikáját és irányelveit, a szocialista ál-

lam meghatározza a nemzetgazdaság fejlődésének irányvonalait, a termelés és arányait, az azonnali feladatokat és a távlati célkitűzéseket. Minden gazdasági egység saját gazdasági terv alapján folytatja tevékenységét. Ez a terv részt képezi a nemzetgazdaság egységes fejlesztési tervének. A tervszerűsítés tehát objektív szükség-szerűség nemcsak a gazdaság egészét tekintve, hanem valamennyi gazdasági egységben is.

Partunk széles körű tevékenységét folytat a nemzetgazdaság vezetésének és tervszerűsítésének tökéletesítése érdekében. Az Országos Konferencián elfogadott intézkedésekben a part tekintettel volt arra, hogy az évekkel ezelőtti pozitív szerepet betöltő számos tervszerűsítési forma és módszer a nemzetgazdaság terv alapján történő vezetésében, a termelői erő szűke körű fejlődésében — az ország gazdaságában vegyem minőségileg és mennyiségileg változások révén — az újabb, komplexebb feladatok követésében a naktorniztikussá váltak és felekezési erőként hatnak a szocialista gazdaság további fejlődésére, megakadályozva a maximális eredmények elérését. A gazdaság tervszerűsített vezetési formáinak és módszereinek tökéletesítése szükségessé vált társadalmunk fejlődésének meggyorsítása érdekében.

Eppen ezekből a megfontolásokból kiindulva a tervszerűsítés tökéletesítésére vonatkozó intézkedések komplexumát lényegbevonó átalakításokból, minőségi változásokból áll a nemzetgazdaság tervszerűsítésének, működésének, mechanizmusának és nem egyszerűen egyes mutatószámoknál másokkal való felvetésével, nem csupán a tervszerűsítési metodológia, egyes tényezők felhasználási módjának stb. változtatását jelenti. A gazdaság

JIVOI FLORICA,

a Megyei Pártkabinet munkatársa

(Folytatás a III. oldalon)

Az Arad municipiumi propagandisták figyelmébe

Ma, február 10-én délután fel 5-ór jelennek meg a municipiumi neptanács disztérmben az alábbi oktatási formák lektorai és propagandistái:

- Iparvállalatok gazdasági kérdései.
- Gazdasági jellegű egyéni tanulmányok.
- Üzemi iskolák gazdasági osztályai.
- Előadássorozat.

A körösökényi kórus, amelynek híre, sikere tulcsapott a megye határain. Vezényel: Paul Paradenco.

(KELEN FERENC felvétele)

Hírek

Megnövekedett az exportterv

Tavaly a Progresul 500 garniturból álló ág, kinyitható asztal, helyiipari vállalat mik-rendelés azt bizonyíthat, hogy a kilenc darabos garnitúra szobabaterendezést szalított a Szovjetuniónak. Az idei, újabb kinyitható kanapé, set.

Stafeta album

A kürtösi Liceum diákjai egy albumot készítettek, amelybe bejegyezték iskolai kívüli tevékenységük fontosabb mozzanatait, fényképekkel illusztrálva azt. Az album ma megyei körútra indul és március 15-16 körül érkezik Aradra. Körútián eljut minden liceumba, s a diákok mindenütt bejegyzik aktivitásaik főbb eseményeit, újabb képekkel gazdagítják az album lapjait.

Ma délután, 16 órai kezdettel, az Egészségügyi Iskola disztérmben tartják meg az Arad megyei TST plenáris ülését. Megvitatják a megyei TST 1969 évi tevékenységét, a megye múlt évi sporteredményeit és előterjesztik az 1970-es munkatervet. A beszámoló Budján Eugen tanár, a TST elnöke olvassa fel.

Népdalénekesek vetélkedője

B harfűreder

került sor vasárnap a tanulók Téli Olimpiádjának keretében a si- és rödliverseny megyei szakaszának lebonyolítására. A verseny győztesei a rödliversenyben: Simboan Petru, a Szentannai Liceum diákja, és Tripa Ileana, a Soborsini Liceumból; a siversenyben pedig Serengau Gheorghe, a Kereskedelmi Szakiskola tanulója és Alexandrescu Maria, az Aradi 1-es szamu Liceumból.

Február 12-én kezdődik — a megyei KISZ-bizottság kezdeményezésére — megyénk népdalénekező fiataljainak vetélkedője. Az első szakasz a verseny helyszíneként lebonyolításra. A résztvevőknek három próban kell bebizonyítaniuk felkészültségüket: először egy népdal éneklésével, másodikor, fel kell ismerniük egy lemez leforgatása után az előadott népdal címét és meg kell mondaniuk az énekes nevét, harmadszor elméleti próban kell helytállniuk.

„Rendkívüli, csodálatos!”

- Az éremnek két oldala ● História és hagyomány ● A körösökényi kórus hangversenye ● Magas színvonalú, gazdag repertoár ● Két nyilatkozat

Kórusmozgalomról beszélünk. Közösségi szellemet kialakító, zenéi és énekkultúrát megalapozó tömegművelődési tetről. Az éremnek két oldala van. Az egyik a felírás: hogy lehet becsalogatni a művelődési otthonba a dalára tagja-

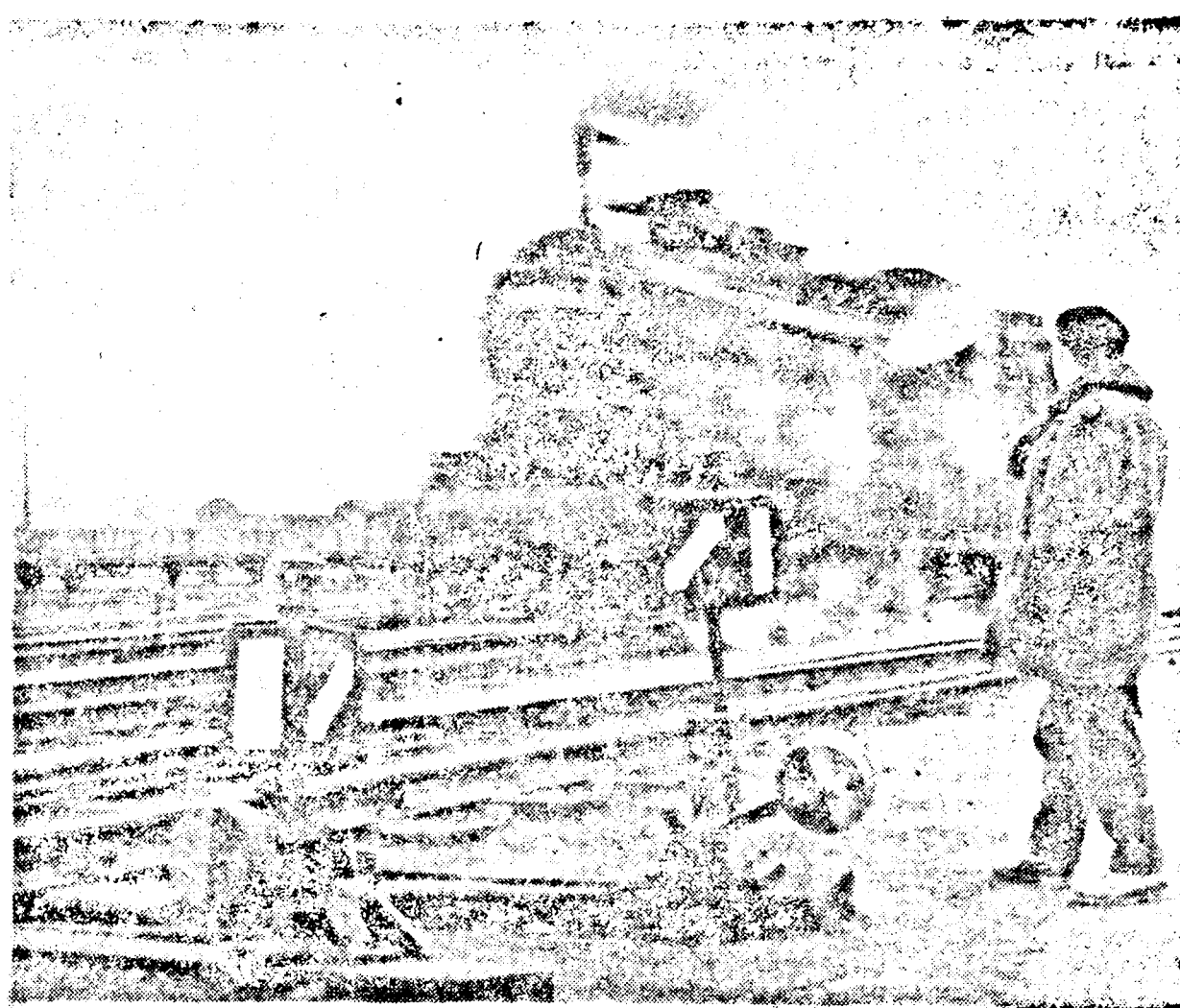
it egyenként és együttesen. A másik: van-e a faluban hivatást szerző énektanár-karvezető, akinek személyisége, emberszeretete és pedagógiai érzéke össze tudja fogni, képes összetartani és eredményesen fejleszteni a kórust.

A felvetett kérdésekre és összefüggésekre frappáns feleletet adott a körösökényi vegyeskórus vasárnap esti hangversenye a Kulturpalotában. A kórustak között a legidősebb, Miladina Teodor 65 éves, a legfiatalabb, Giura Lucia 17 éves. Ahogy mondani szokás, a próbákra esőben, sárban mindenki jár. Az önkéntes figyelem és pontosság szép példáját szolgáltatja Doncea Teodor és Rositzer István egész családja. A kiemelés azonban önkényes. A valóság az, hogy a szép dal nemcsak a mostaniakat, hanem szüleiket és nagyszüleiket is megigézte.

MOZER ISTVAN

(Folytatás a II. oldalon)

Vasutas Nap előtt

SZABAD A PÁLYA

Valamennyi tervmutató megvalósult

Az Arad-hegylajai villamosvasút dolgozói kimagasló munkasikerrel közönlítik a Vasutasok Napját. Januárban 103,44 százalékkal teljesült az öszstermelési terv. A munkatermelékenységgel kapcsolatos mutatót 105,21 százalékkal valósították meg, ugyanakkor 1,2 százalékkal csökkentették az önköltséget. A gépészek és a karbantartók jelentős mennyiségű villanyáramot és kenőanyagot takarítottak meg. Határidő előtt befejezték a karbantartási munkálatokat is. Átlagon felüli eredményeikért dícsértet érdemelnek Drágan Traian és Militaru Stefan gépészek, Hasláu Teodor esztorgályos, Mitescu Ioan szerelő és mások.

Új szerkezeteket állítanak elő

A CT műhelyek dolgozói — munkások, mérnökök és technikusok — sokat foglalkoznak az új keresésével és bevezetésével, olyan szerkezetek előállításával, amelyek biztonságosabbá teszik a vasuti forgalmat. Így például ezekben a napokban kísérletezik ki azokat az új készülékeket, amelyekkel kicserélik a régi teleszpikereket. Ugyancsak most készülnek azok a szerkezetek, amelyek a téli hónapokban meleg levegőt fújnak a váltókra s ezáltal biztonságosabbá teszik a forgalmat.

Az 1970. évi terv vilája a vállalatokban

A Gépjavító Üzem munkaközössége többre is képes

Ha távirati stílusban akarnánk beszámolni, a Gépjavító Üzem dolgozói megbízottainak tervvitájáról, akkor ezt írhatnánk: kimagasló eredmények 1969-ben: alacsony színvonalú vita az 1970. évi terv feldolgozásakor és: enyhén szölvá „szerény” tervben felüli kötelezettség vállalások.

Jogos büszkeséggel számolt be az eredményekről Popa Vasile főmérnök. A különböző munkaterületeken kifejtett tevékenység bemutatása, egyes hibák, fogyatékos-ságok feltárása és azok okainak elemzése után került az idei terv feladatainak ismertetésére. Ezt követte a műszaki-intézkedési terv célkitűzéseinek vázolása. Az igazgató bizottság — figyelembe véve az előttről álló feladatokat — összeállította és ismertetve javaslatát a tervben felüli felajánlásokra vonatkozóan is.

Mint mindenütt, a Gépjavító Üzemben is ezután került sor a vitára. A múlt évi kimagasló eredmények láttán azt vártuk, hogy hozzáértő, elvszerű vita alakul ki s a tanácskozás hasznos munkatűles jelleget ölt. De nem így történt. Többen ugyanis a műhelyek, munkacsoportok apró-cseprő problémáiról „síránkoztak”. Néhányan olyan kérdéseket vetettek fel panaszképpen, melyeknek megoldása éppen az ő feladatuk. Csupán egy-két érdembeli felszólalást jegyezhetünk fel. Bernáth Róbert és Paşcuţiu Dan mérnököket, akik a leglényegesebb kérdésekről beszéltek.

Igy azután nem csoda, hogy a tanácskozás résztvevői „elsiklottak” az idei tervben felüli felajánlások fölött s ugyszólván senkinek sem tűnt fel, hogy azokat az igazgató bizottság igen „szerényen” állította össze. (Kivétel csak a fém- és faanyag megtakarítás kérdése képez, de erre még visszatérünk). Hogy bizonyítsuk az igazgató bizottság tulzott „óvatosságát”, az alábbi táblázatban bemutatjuk a tavalyi felajánlásokat, a megvalósításokat és az idei kötelezettségvállalásokat egyaránt.

Főbb mutatóknál	Felajánlás 1969-re (terven felüli)	Megvalósítás 1969-ben (terven felüli)	Felajánlás 1970-re (terven felüli)
Globális érték- és áruterelési terv	3 000 000 lej	5 584 000 lej	2 000 000 lej
A munkatermelékenység növelése	1,5%	3,9%	0,5%
Önköltség-csökkentés	250 000 lej	750 000 lej	550 000 lej
Nyereség-növelés	350 000 lej	1 641 000 lej	550 000 lej

Ugy véljük, a Gépjavító Üzem munkaközössége többre is képes. Csupán a fém- és faanyag megtakarításnál voltak „bátrabbak”, mégpedig nem kis mértékben: vállalták, hogy 300 tonna fém és 50 köbméter faanyagot takarítsanak meg 1970-ben. S a felszólalók többségének ez sem tűnt fel. Pedig ha már a többi felajánlást szinte szó nélkül elfogadták, ennél a pontnál joggal vártuk az érdem-

beni vitát, az alkotó javaslatokat. Mert ezt a felajánlást nem könnyű teljesíteni. Reméljük, hogy a Gépjavító Üzem dolgozói tettekkel bizonyítják majd be: mindent megtesznek a „szerény” felajánlások tul teljesítéséért és maradéktalanul megvalósítják a fém- és faanyag megtakarításra vonatkozó kötelezettségvállalást is.

SZABO JANOS

A hatékonyság — az egész tevékenység fokmérője

Kétségtelen, hogy az elmúlt év folyamán az Arad municipium vállalataiban tevékenykedő szakszervezetek számos eredményt értek el. Nagy többségük jelentősen hozzájárult a feladatok teljesítéséhez, a munkaközösségek mozgósításához. Ez a hozzájárulás több vállalatban főként a gazdasági feladatok teljesítésében és tul-szárnyalásában, a munka- és élet-körülmények javulásában, fokozott szociális-kulturális tevékenységben mutatkozott meg. A konferencia munkálatai során a küldöttek és meghívottak említett tettek az eredményekről, de nem feledkeztek meg azokról a hiányosságokról sem, amelyek kedvezőtlenül befolyásolták a még jobb eredmények elérését. Ez helyes is, hiszen a X. kongresszus történelmi jelentőségű határozatainak valóra váltása csak tökéletesebb munkával, a rendelkezésre álló emberi és anyagi erők észszerű felhasználásával, odaadott tevékenységgel érhető el.

Aból a tényből kiindulva, hogy

a múlt esztendőben több aradi gazdasági egységben hiányosságok mutatkoztak, melyek végső fokon bizonyos lemaradáshoz, alacsony munkatermelékenységhoz, a megengedettnél nagyobb kiadásokhoz vezettek, a felszólalók rámutattak ezekre a hiányosságokra és ugyanakkor felszínre hozták azok okait

figyelemzetlenség miatt. Groza Pavel a Szerszámgyárból, Laiu Maria a Készruhagyárból. Cădeanu Ioan a December 30 üzeméből, Eisele Andráz mérnök a Megyei Építő-Szerelő Vállalattól, Stanca Gheorghe a Butorgyárból és mások, beszéltek azokról a belső tartalekokról, ame-

lyek a munkaidő jobb kihasználását segítik elő. Az a tény, hogy egyes vállalatokban és kombinátokban — a Vagonygyárban, a Szerszámgyárból, az Építő-Szerelő Vállalatban, a Fafeldolgozó és Élelmiszeripari Kombinátban — az előirányzott munkatermelékenységet nem valósították meg, annak is tulajdonítható, hogy

bákolás volt ilyen vonatkozásban. tanfolyamokat, kurzusokat szerveztek, ezek nem vezettek a kívánt eredményhez. A mérnökök és technikusok nem foglalkoznak állandóan, hanem ötlesterüen a műszaki haladással, az új eljárások és munkamódszerek általánosításával és fejlesztésével. A jó

kezdeményezések már a kezdeti szakaszban abba maradtak. A konferencia komolyan megvitatta a felvetett kérdéseket. A hiányosságok szoros kapcsolatban vannak a municipiumi Szaktanács helytelen munkatűlszával — mutatott rá Gornic Ioan elvtárs, a municipiumi pártbizottság első titkára. Hiányzott a hozzáértő irányítás, az állandó ellenőrzése annak, miként valósulnak meg a határozatok és az utasítások, hogyan válnak valóra a fogantatott intézkedések. Így a municipiumi Szaktanács csak későn szerzett tudomást az egyes vállalatokban lévő hiányosságokról, a valóságról és így nem tudott operatíván intézkedni azok felszámolásáért. Kétségtelen, ezért, a municipiumi pártbizottság is felelős — mondotta a szónok — mivel már több ízben vitatkoztunk ezekről a hiányosságokról, ismertük azokat, de késlekedtünk a határozott lépések megtételével.

A konferencián felszólalt Birsănescu Gheorghe elvtárs, az RKP Arad megyei bizottságának titkára, aki mélyrehatóan foglalkozott az észlelt hiányosságokkal, a szakszervezetek jövőbeni feladataival és értékes utmutatásokat adott, kiemelve a megoldásra váró feladatokat.

A konferencia megválasztotta az új municipiumi Szaktanácsot. Elnököknek Jivan Ioan elvtársat választották meg.

A municipiumi Szaktanács konferenciája

is. Így szó esett a munkaidő nem megfelelő kihasználásáról, a műszaki haladás iránt tanusított gyenge érdeklődésről, a szakmai továbbképzésben megmutatkozó hiányosságokról, a nevelő munka egyes fogyatékoságairól és egyéb kérdésekről. Csaknem valamennyi felszólaló elmarasztalóan szölt arról, mily sok idő veszett kárba a

lyek a munkaidő jobb kihasználását segítik elő. Az a tény, hogy egyes vállalatokban és kombinátokban — a Vagonygyárban, a Szerszámgyárból, az Építő-Szerelő Vállalatban, a Fafeldolgozó és Élelmiszeripari Kombinátban — az előirányzott munkatermelékenységet nem valósították meg, annak is tulajdonítható, hogy

bákolás volt ilyen vonatkozásban. tanfolyamokat, kurzusokat szerveztek, ezek nem vezettek a kívánt eredményhez. A mérnökök és technikusok nem foglalkoznak állandóan, hanem ötlesterüen a műszaki haladással, az új eljárások és munkamódszerek általánosításával és fejlesztésével. A jó

Lapunk tartalmából

- Művelődési események

II. oldal

- Sporthíradó

III. oldal

- A Chilei Kommunista Párt KB plenáris ülése

IV. oldal

MŰVELŐDÉSI ESEMÉNYEK

Új kiadványok

A *Studii de literatură universală* 1970-ben két kötetet is megjelent. Érdekes tanulmányokban számol be a jelenkori egyetemes irodalom törekvéseiről, a világirodalom nagy klasszikusainak modern perspektívában történő megvilágításáról, az egyetemes és összehasonlító irodalom értelmezésének elméleti problémáiról. Jegyzet, könyvsimertetés, tudományos élet rovata is nagyon érdekes.

Ugyancsak 1970-ben jelenik meg a Filológiai Társaság kiadásában a *Limba și literatură* című gyűjtemény. Gazdag nyelvtani és irodalmi anyagot ajánlunk a román nyelvet és irodalmat tanító tanároknak. A kötet hasznos különösen a felvételi vizsgára készülő osztályokban figyelemre méltó, ugyanis nyelvtani és irodalmi szövegelemzéseit gyakorlatilag lehet. Az iskolai tantervi anyaghoz tartozó román nyelv életről és munkásságáról szintetizáltak, jegyzeteket, híreket és az irodalmi irányzatokról tanulmányokat is tartalmaz.

„Rendkívüli, csodálatos!”

(Folytatás az I. oldalról)

Historia és hagyomány kötelezi a kórust. És ez Körösbökenyi szellemi arculatát, egész életét meghatározza. Az apró-fürdő szülői, közösségi költészet, a hazafias tradíciók ápolása alakította ki azt a lelkesítést, amely a szülőföld és dalai szeretetében nyilvánul meg. Mondják, hogy 1848-ban Avram Iancu járt Körösbökenyben. Emlékét megidézik az emberek, hogy patriotizmusának méltó örököseivé váljanak.

A legregibb feljegyzések 1881-től jelölik meg: ebben az évben már negy kórusa is van a falunak: leány, gyermek, fiatalok és felnőttek énekkara.

A kórusmozgalom különösen a felszabadulást követő években lendült fel Körösbökenyben. 1951, 1961 és 1967 jelentős dátumai a dalárdának. Már ott vannak az országos versenyeken és „dícsértetben” is részesülnek. 1969 mérföldköve a fejlődésnek. Ez a dátum meghozza a törekvések eddigi legszebb eredményét, a sikert: az országos verseny II. díját. Ekkor már ismét **Paul Paradenco** áll a kórus élén.

A vasárnapi hangverseny méltó összegezése a kórus eddigi művészi teljesítményének. A körösbökenyi népi viseletben színpadra lépő vegyeskar gazdag repertoárjában a hazát és pártot dicsőítő tömegdalok, népdalfeldolgozások és madrigálok, opera kórusok, énekkarok alkalmazzák műdalok szerepeket. A kórusban a produkcióktól valóssággal tűzbejövő közönség lelkesen ünnepli **Paul Paradenco** karmestert, **Ilie Luștea**, **Teodor Duncea** karvezetőket, **Florica Ruia**, **Trif Florica** és **Vasile Luștea** szólamvezetőket, **Marta Lazocot** nagyhatalú zongorakísérőjét, a teremben tartózkodó **Romulus Iosif Botto** zeneszerzőt, de elsősorban a rendkívüli művészi elmenyt nyújtó énekkart.

A hangverseny jellemzésére két véleményt idézünk. **Romulus Iosif Botto** a következőket mondotta: **Az énekkar egységes. Tradícióiban és összetételében van ereje. Szólamainak tisztasága és harmóniája hivatásos kórusokéval vetekszik.** A hangverseny az Arad Megyei Művelődési és Művészeti Bizottság szerencsés kezdeményezését dicséri. Kár, hogy nincsenek jelen a többi kórus dirigensei, az iskolák énektanárai. Lenne, mit tanulniuk.

A nagyszerű hangversenyt a Bukaresti Rádió teljes egészében hangszalagra rögzítette a két adásban szándékozik közvetíteni. **Aliz Popescu**, a Bukaresti Rádió művelődési osztályának szerkesztője az előadás után leirhatatlan lelkesedéssel ismételte: **„Rendkívüli volt, csodálatos volt, rendkívüli volt, csodálatos volt!”**

Események néhány sorban

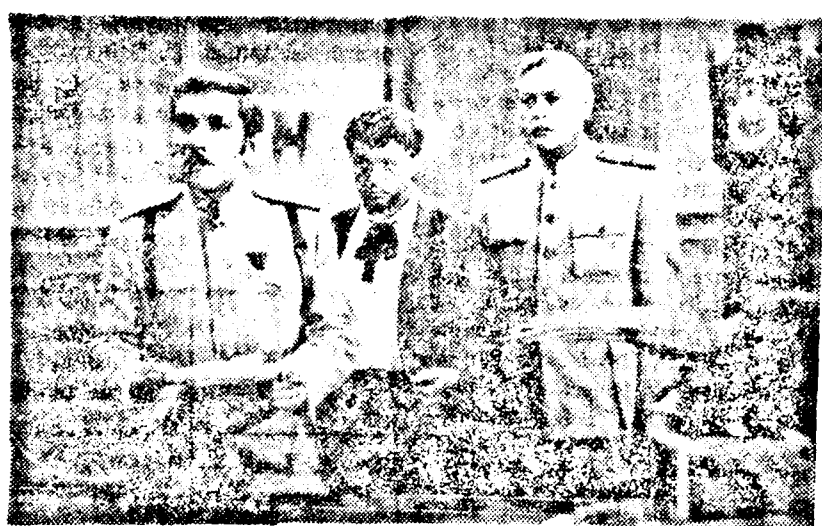
Műkedvelő dialógus

Vasárnap, az ottlakai művelődési otthon színpadán a simándi műkedvelők vendég szerepeltek.

A vetélkedő összesített eredményei alapján a simándi műkedvelők nyertek ezt a találkót, ahol különös sikerrel szerepelt a simándi agitációs brigád, a férfi vokál-együttes, valamint a dinamikus körösmenti táncos összeállítást bemutató népi táncsoport.

Bemutató előadás

Vasárnap este Tudor Vladimirescu mutatták be Franz Pretz tanár **Megfelelő embert a megfelelő helyre** című háromfelvonásos színdarabját. A tájszólásban bemutatott színmű sikerét fokozta, hogy cselekményét a közönség életéből merítette.

Jelenet a filmből

Falusi könyvhónap

A Megyei Művelődési és Művészeti Bizottság a szentannai kultúrothon vezetésével karöltve író-olvasó találkozót szervezett.

Az immár hagyományosan megrendezett falusi könyvhónap keretében részt vettek a találkozókon és alkotásaikból olvastak fel Ion Lopădeanu, Ligia Tomșa, Florica Meruță.

A vasutasok könyvtára

Amikor az ember vonaton utazik, s a sínekben rohanó kerekek ritmikusan kattognak, a monotonitás gondolatok születtek, társulnak, s tovatűnnek.

Amikor utazom, többnyire a zokra az emberekre gondolok, akik azon faradoznak, hogy minél kényelmesebbé, zavartalanabbá, biztonságosabbá tegyék embertársaik utazását. Ilyenkor nemcsak a mozdonyvezetőkre gondolok — akik a legnagyobb felelősséggel bírók, hanem a pályaműveket, a forgalmistájt, a vasutállomás főnökeitől egészen a kazánmesterekig mindenkit. Látom a pályőröket, amint télen-nyáron, esőben-hővihárban ott állnak az órák előtt, kezükben a sárga zászló, ami azt jelenti: mehet a vonat, a pályán semmi rendellenesség. Ezek az emberek, mintha egyben-nőttek volna feladataikkal, mintha mindig szolgálatban lennének. Azon tűnődöm, vajon ők hogyan töltik szabadidejüket.

Amikor foglalkoznak a napnak azokkal a nyolc órájával, amikor mások tanulnak, szórakoznak, művelődnek vagy éppen egy jó könyvet olvasnak? S ha már itt tartunk, látogasson el velem! kedves olvasó, az aradi vasutas könyvtárba. Nézzük meg együtt, hogy ezek a kemény emberek, hogyan viszonyulnak a könyvek világához.

Klement Mária, a könyvtárosnő készségesen segít kitárgyálni az adatok halmazát között. — Jelenleg 22 250 könyvvel rendelkezik. Az elmúlt év olvasóinak száma meghaladja a 850-et. Nem vagyok meglepődve az olvasók számával, de voltak már 1500-nál többen is. De... — Mivel magyarázza a csökkenést?

— Kezdeném azzal a közhellyel, hogy a tévé, a rádió erősen konkurenciának bizonyult. Aztán majdnem minden családnak van kézből vagy nagyobb magánkönyvtára. Ez a fő ok. Ezért látogatják keveseb-

ben az észak-amerikai zenét említik előttünk, szinte ösztönösen a dzsesszre, a néger spirituálékra, Armstrongra és Ella Fitzgeraldira gondolunk. Ha elemeznünk kívánjuk a „komoly zene” amerikai termékeit, **GEORGE GERSHWIN**-en kívül talán csak kortársunk, **AARON COPLAND** jöhet számításba. Könnyű és nehezebb műfaj egyaránt magáénak tekintti ezt az olyan gyakran előadott, a „szórakoztatás” sekélyes kategóriájába skatulyázott, valójában kevésbé ismert szerzőt. Ha Gershwin valóban csupán szórakoztatni szándékozott volna, hogyan magyarázható meg műveinek, és elsősorban a „Rapsody in blues”-nek (Kék rapszódia) óriási népszerűsége, mely napjainkban nemcsak csökkent volna, hanem új és új követőket vonz?

Csakis avval, hogy a szerzőt mélyebb indokok vezették, érzett vitt zenéjébe és kora legkérőbb igyekezt kiifejezni, tegyük hozzá: a legteljesebb sikerrel. Aki a „Kék rapszódia” első tételének alapmáját, vagy mondjuk Bartók II. zongoraversenyét hallgatja, kitűnően maga elé tudja képzelni a káprázatos mozgalmak világárosi utcáit, a nagy tömeg hullámzását. A modern ember elgépiesedett világát mutatja be Gershwin, idegessége, nyugtalansága társadalombírói jellege is. Leghitelesebb és művészi szín-

E HÉTEN VETÍTİK

A bosszúállók újabb kalandjai

Minden nemzetnek megvan a maga jellegzetes témaköre, amelyből nagy műveinek — legyen az festészet, irodalom vagy film — ötleteit meríti. Az amerikaiak a vadnyugatot, az olaszok a maffia világát mutatják be, hol kegyetlen ösztönzettel, hol a kalandfilmek izgalmával. Mi a történelmi múltat járjuk fel, az új társadalom változásait ábrázoljuk. A szovjet film-művészet a honvédő háború és a szocialista forradalom korát idézi elénk. Edmond Keosajan rendező az utóbbihoz kapcsolódó témát dolgozott fel a hétben bemutatásra került filmjében. Négy fiatalember igazlanságok útján keresi meg egy rendkívüli jelentőségű bíró titkos dokumentumot a fehér-kemelháti korszak központjából. A rendező — ha elfogadjuk a művészfilm és kalandfilm közötti elhatárolást — az utóbbi mellett döntött. Alkotásában első helyet

szentel a kalandok minél izgalmasabb ábrázolásának, de sokszor engedményeket is tesz a gyerekesen egyszerű fordulatoknak, a fehér-kemelháti és a vörös katonák közötti küzdelmet már-már annyira „lipi-apacs, te vagy a hunyó” játékká egyszerűsíti. A film mégis élvezhető — a maga nemében. Cselekménye rendkívül gördülékeny és megfogja az unalmassá válás buktatóitól.

A forradalomról már sok filmet láttunk, igaz művészi alkotásokat és felismerő kísérleteket egyaránt. A bosszúállók újabb kalandjai valahol a kettő között áll. Hírnökök a művészi alkotás sulyát, de több felismerő kísérlettel, kalandfilm. Addig szórakoztató, amíg a rendező meg is marad eredeti szándékánál. Ezen az utolsó melodramai jelenet ront. Főszereplő megőrlését csak azért, hogy hősiességét — amelyet tettei amugyis bizonyítottak — szívfacsaró eszközökkel aláhúzza. Megvaló- lom, dühös vagyok a rendezőre ezért az értelmetlen halálért. Ezek a hősök valamennyien megerdelték az életet. És ha az életben meg is történik, hogy az emberek nem mindig azt kapják, amit megérdemelnék, ebbe a mesés történetbe nem illik bele a valóság árnyoldala. Ha előre tudom, mi a vége, kijövök még idejében a mozból, ha viszont maradok, akkor nem bocsátok meg. A rendezőre haragszom nem a gyilkosra, mert nem tudta bebizonyítani nekem a hősi halál értelmét.

(Znorovszky)

hányat a kiállításra kerülő kötetek közül?

— A kiállítás közös címe **A CFR-ISTA HŐSÖK HARCÁRA EMLÉKEZÜNK**.

Néhány kötetet, antológiát, albumot lapozgatók. Ezek a történelmi lapok, oldalak megemlékeznek a hősi vasutas sztrájkjairól...

Keresik a könyvtárosnő. Andra Gheorghe tanító jött egy könyvtár. Varsándán Emíliaval és a könyvtárosnővel együtt ké- szülnek a február 12-re tervezett irodalmi összeállításra, melynek címe: **AKKOR. 33-BAN**. Ezt az irodalmi összeállítás- tást a vasutállomás dísztermé- ben és a javítóműhelyben tart- ják. Még két olyan szimpoziumot rendeznek ebben a hónapban, amelyek a februári harcok em- lékeit elevenítik fel.

Nyolcszázötvenen látogattak rendszeresen az elmúlt évben a könyvtárat. Számuk 1970-ben bizonyára növekedni fog. A februári előforduló rendezvényei az olvasómozgalom ösztönzői is lesznek. A mindennapi nehéz munka szellemi befektetést is igényel.

SZEKERES GÁBOR

Egy hangversenylátogató feljegyzései

ten legmeggyőzőbbé akkor válik, mikor feszültség felenged, és győ- nyörű zenekari szölamokban fejezi ki megnyugását. Legemlékezőbb talán a „Porgy és Bess” bölcsődala, amely a negerek érzelmi gazdagsá- gát dicsőíti. Gershwin művészetét, stílusát nem a dallamgazdagság, té- mainak változatossága, hanem rit- musbősége, sajátos dinamikája jel- lemzi. A dzsessz hatásaképpen mindegyik versenyműve variációk elméletileg végtelen láncolatából áll. Melodíai, mondhatnám, össze- folynak és sajátos parhuzam von- rakoztatni szándékozott volna, ho- gyan magyarázható meg műveinek, és elsősorban a „Rapsody in blues”-nek (Kék rapszódia) óriási né- pzszerűsége, mely napjainkban nemcsak csökkent volna, hanem új és új követőket vonz?

Csakis avval, hogy a szerzőt mélyebb indokok vezették, érzett vitt zenéjébe és kora legkérőbb igyekezt kiifejezni, tegyük hozzá: a legteljesebb sikerrel. Aki a „Kék rapszódia” első tételének alapmáját, vagy mondjuk Bartók II. zongoraversenyét hallgatja, kitűnően maga elé tudja képzelni a káprázatos mozgalmak világárosi utcáit, a nagy tömeg hullámzását. A modern ember elgépiesedett világát mutatja be Gershwin, idegessége, nyugtalansága társadalombírói jellege is. Leghitelesebb és művészi szín-

Egy parizi nap élményét eleve- níti meg az Egy amerikai Párizs- ban apró mozaikokban, kis zene- esetvonalakkal. Játékos, önéle- vezetmóvum jelzi a gondatlan tu- ristát. Tavolodó léptei elvesznek de helyettük „beusszik” a minden- napi utca zaja, a házakból kiszűrő- dő énekszó vagy veszekedés. A- kárcsak Marc Chagall ugyanakkor festett kepen, ahol az Eiffel torony és a groteszk arcok mögül felöltik a Vitebszki kis falusi templom meglített szilüettjét. Gershwinnel is a hangvagy ragyogja át a művet. Befejzése előtt felhagzik egy lágy neger dallam, s a mű egész legkér- megváltozik. Ennél a mozzanatnál remekel az aradi zenekar, és kitű- nő karmestere, Eliodor Rău. Eleg- tétellel írok a nagyszámú közön- ségről. Viszont elgondolkoztam, hogy több volt a gyermek mint a felnőtt. Szeretném, ha városunk hangversenytérmet más alkalmak- kor is ilyen sokan látogatnák ige- nyesebb művek bemutatásánál is. Voichija Cimpian — Fátyn műsor- füzeté kitűnő, jól tájékozott, le- nyegreszorított.

VADMÁNY IVAN

Nyitott szemmel

JUSTITIA MERLEGÉN

■ Covaci Rozalia, Arad, Szé- tori, utcában lakó foglalkozási- küli fiatal nő „egvütműködési szerződést” kötött Moise Lucretia, Streilului utca 15 szám alatti la- kossal. Férfiakkal ismerkedtek meg, félre nem vehető ígéretek- kel ellátottak ezek lakására és kihasználva az alkalmas pillanatot, megléptak őket. Több ízben jelen- tes pénzüsségeket, sőt különböző ruhadarabokat emeltek el. A bíró- ság mindkettőjüket egy-egy évi börtönbüntetésre ítélte.

■ Dienvoschi Ștefan nagylaki villanyzerelő „fusi” munkával ju- tott jelentős havi jövedelemhez. Szabad délutánjain belső villany- szerelést vállalt. Munkahelyéről, az IREB-től nem volt erre felhata- mazása. Egy-egy szerelésért 1800 lejít inkasszált. A munkálathoz szükséges részvetőket viszont, melynek értéke 1539 lej, a munka- helyéről „szerezte” be. A fuszó

villanyzerelőt a bíróság 10 hav- börtönbüntetésre ítélte.

■ Kifésztette az ablakot és be- hatolt a Slatinei utca 10 szám al- latt ház egyik lakásába Rusu Sil- viu Nicolae, büntetett előéletű, foglalkozási nélküli fiatalember. A szekrényből férfi öltönyt lopott el. Sikeren felbuzdulva, néhány nap mulva újra betört a lakásba és ezúttal nyílönget, egy pár cipő- t és egy karórát vitt el. Ezut- tal rajta vették. A bíróság két év- re ítélte.

■ Több ízben próbálkozott lo- passal munkahelyén. A November 7-án Gyurcutiu Ioan Aurel büntetett előéletű munkás. Először egy liter tisztaszeszt talált nála. Akkor megrovásban részesítették. Néhány héttel később 4 liter szesz, 4 kilogramm grizt és 9 kilogramm lisztet próbált a gyárból kisem- pészni. A kapunál lefűltek. Bün- tetése hét havi börtön.

A gondatlanság következménye

■ Néhány nappal ezelőtt tűz tü- zött ki a Vladimirescu-i Kaiser Petru házában. A tüzet a rossz, hosszú ideje nem ellenőrzött ké- meny okozta. A közönség önkén- tes tűzoltóinak alakulata eredmén- yesen lépett közbe, sikerült meg- menteniük a kis gazdaságot a puszt- ulástól. Az anyagi kár meghala- dja az 1000 lejt.

■ Ugyancsak a tüzőltők gyors közbeavatkozása közönthető, hogy a Búteni utca 1 szám alatt lévő ház nem vált a tűz martalékává. Az történt ugyanis, hogy meggyu- ladt a kemény melletti gerenda az egyik tüflütfűt és őrtetlenül ha- gyott kályha miatt. A tűz tönkre- tette egy lakás mennyezetét. A lakó kénytelen volt kiköltözni, míg a javításokat elvégzik.

Tájékoztató

A szállítás szabályozásáról

Minisztartanácsi határozat szabályozza a va- suti és autósállítást, az országos és a belvizeken való szállítással történő kárházak megállapítá- sának és büntetésének normáit, valamint az ország- utak használatát és jókarban tartását. A határozat értelmében kihágásnak minősítendő és megbírsá- golható a közúti szállítási eszközök és utak hasz- nálatára vonatkozó szabályok megszegése, többek között az illetéktelen személyek által végzett to- látás az állomások vagányain, az utasok nyugal- manak megzavarása, más utasnak fenntartott hely önkényes elfoglalása, a közúti szállításhoz tartozó épületek vagy járművek megrongálása, fák vagy növények megrongálása a vasutak és a közutak ö- vezetében stb. Az autósállítással bírsággal sújt- ható a megállónál és a kötelező rakodóhelyeken való megállás elmulasztása, a városközi áruszá- llításban pedig a járművek rakomány nélküli vagy a névleges kapacitás alatti, törvényesen nem indo- kolttal megterheléssel való gépjármű-közlekedés, a

menetlevení feltüntetett útvonalról való letérés, a gépkocsivezető lakásánál és az iratokban fel nem tüntetett más helyen való parkolás stb. A határo- zat egy másik fejezete az országos és a belvizeken való közlekedés szabályaival foglalkozik, megszab- va a kihágásokat és a büntetéseket a kikötőkapi- tányások, a polgári hajózási felügyelőség és a Navrom tevékenységi területén. Az országutak megújása céljából a határozat szabályo- kat irányoz elő az országutak haszná- latára és karbantartására vonatkozóan. Töb- bek között kihágásnak minősítendő bármilyen jármű közlekedése gyalogjárókon, gátoldalakon, sáncokban és az országutak mellett, a gépkocsi- mosása és tisztítása, az üzem- és kenőanyag kiürí- tése az utakon vagy a parkoló helyeken, az utak szennyezése és szemet vagy különféle anyagok lerakása az utakon, az utak, a hidak, korlátok, a sáncok, az utjekek stb. megrongálása.

A határozatot, valamint a kártérítési tarifát Romania Szocialista Köztársaság Hivatalos Közö- nyének 161/1969. száma közli.

Rádió

Kedd, február 10.

BUKAREST I.

5.05—9.30 Reggeli zenés műsor. 9.30 Művelődési atlasz. 10.30 Iskolarádió. 11.05 Florentin Delmar szerzeményeiből. 11.45 Orvosi tanácsadó. 13.22 Könyv- zene ajándékok. 15 Iskolarádió. 16.30 Mi újság megyékben? Temes. 17.05 Rádióenciklopédia az ifjúság részére. 19.30 Zenekedvelőknek. 20.20 Argehei versek. 21.30 Szavazatok Puskín verséből. 22.20 Sport. 0.03—5 Éjszakai esztendőműsor.

BUKAREST II.

6 Reggeli zene. 8.10 Pioníradás. 9. Ná- pi táncok. 9.30 Előadás Georgehe Ba- zavan zene-szerzőről. 11.30 Nicolae Kirca- lescu és Henry Malinescu könyvzene számaiból. 12.30 Zenés adás Moszkvá- ból. 13.30 Asszonyok felőrtája. 15 Opera- részletek. 16.20 Paul Constantinescu I. Szimfóniája. 17.35 Irodalmi adás. 18 Ze- nei variáció. 19.30 Előadás Ioan Slavici novelláinakról. 20.25 Pioníradás. 21.45 Biviu Rusu öt bányai dal című szíveje és Zoltán Aladár két madrigálja. 22.30 Iro- dalmi szemle. 22.50 Elena Dima Toroi- man operatárját ad elő. 24 Nagy szim- fonikus zenekarok előadásai.

A BUKARESTI RÁDIO MAGYAR NYELVŰ ADASA HETKÖZNAP

Délután 11 óra 20 perctől 11 óra 45 percig a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon, valamint este 19 óra 30 perctől 19 óra 45 percig a 202, 261 és 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagylégi eseményeiről.

A KOLOZSVARI RÁDIO MSCRABÓL ROMÁN NYELVEN: 6 Hírek, zene- műsor. Autósok figyelem! 17.45 Hangos híradó. 18.10 Husz percre a mikrofon női hallgatóinké. 18.30 Dan Voiculescu és Emil Muresan heti zenei krónikája. 18.55 Hazai riportok: Nagyszombat.

MAGYAR NYELVEN: 6.30 Hírek, tudósítások, könyvzene — közben Hegedűs Mihály jelentkezik faluműsorával Bihar megyéből. 16.30 Hangos híradó. 16.40 Varga Zoltán és zenekara lépti tánc- cokat játszik. 16.55 Új ipari létesíté- nyek Bihar megye térségében. 17.05 Az E- lectrocard hangfelvételt László Bak Á- ník mutatja be. 17.25 Heti riportmü- sorunkat az Igazság munkatársai állították össze.

Televízió

Kedd, február 10.

18.00 Gyermekek világa. 18.30 A Ciochira együttesek a világ kü- lönböző tájain (Intervjú). 19.00 Híradó. 19.20 Autósoknak. 19.30 Mit tudunk és mit nem tudunk az emhéről? 20.00 Reflektor. 20.10 Színházi est. V. I. Popa: Józsi, Mócsi, Mehemed c. darabja. 22.00 Híradó. 22.10 Utazás a Föld körül: Dánia. 22.35 Könyvzene-aktualitások.

Filmek

MŰFESZ: A bosszúállók újabb ka- landjai (10. 14, 16, 18, 20). **STUDIO:** A szerelem bűne (9, 11, 13, 15, 17, 19, 21). **IFJÚSÁG:** A tanító (11, 16, 18, 20). **VICTORIA:** Eszakra, Észak-Nyugaton át (11, 14, 17, 20). **PROGRESUL (Ujrad):** Bűntény e- gyen sültában (17, 19). **SOLIDARITATEA (Gáj):** A megszeli- dhetetlen Angelika (17, 19). **CFR (Grádise):** A tigris—(17, 19). **A VIDEKI MOZIK MŰSORA** **LIPPA:** A Lady Chaplin művelet. **BOROSJENŐ:** A tigris. **KISJENŐ:** Edes élet. **NAGYAK:** Fehér farkasok. **KERTŐS:** Egri csillagok. **PÁSKOTA:** Hölgyek háborúja. **RABNA:** Idegen a háznál. **BOBOSSEBES:** Topkapay. **PECENTANA:** Veszélyes kor. **SHAROK:** Sherlock Holmes. **VILAGOS:** Angelika és a szultán. **KÖRÖSBÖKENI:** Robbantások fel a bankot. **VINGA:** Preludium.

Szakmai vetélkedők

Ebben a hónapban kezdődött, az Arad megyei KISZ-bizottság kez- deményezésére „A szakma — a ranykarkötő” elnevezésű szakmai vetélkedő tömegszakasa, a kispa- ri termelőszövetkezetekben dolgo- zó fiatalok részvételével. Ugyan- csak ebben a hónapban indult az „Udváriás kiszolgálás” vetélkedő is, amely a kereskedelem és a fogvasztási szövetkezetekben dol- gozó kiszitáltak mozgósítja. E ve- telkedő kezdeményezője és szerve- zője a KISZ Központi Bizottsága.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma február 10-én álta- laban enyhe idő. Változó mennyi- ségű felhőzet, egy-két helyen fűtő eső, havasodás, a hegyvidékeken hózápor lehetséges. Merseklét, idő- közönként meglehetősen nyugati, délnyugati szél. A hőmérséklet las- san csökken. A várható legalacso- nabb éjszakai hőmérséklet mi- nus 2 és plusz 1, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig plusz 3 és plusz 8 fok között váltakozik. Várható időjárás február 11-én és 12-én: továbbra is változó idő felhős égbolttal. Helyi eső, havas- eső lehetséges. A hőmérséklet las- san csökken.

A Megyei Építkezési Vállalat

Ocskó Teréz utca 98. szám

alkalmaz

— GÉPKÉZELŐ-SZERELŐ LAKATOSOKAT

— SZAKKÉPESÍTETLEN MUNKASOKAT (katonai szolgál- tának eleget tett férfiakat) a munkahelyen való szakképesítés céljából, az egészségügyi berendezés és központi fűtés szerelői szakmában.

Mindennemű felvilágosítást a vállalat személyzeti osztálya nyújt.

(89)

NEMZETKÖZI ÉLETT

Közös közlemény Joszip Broz Tito zambiai látogatásáról

LUSAKA. (Agerpres). Lusakában közleményt adtak ki Joszip Broz Tito jugoszláv elnök zambiai látogatásáról. Amint a közlemény rámutat, Tito elnök és Kaunda elnök megtagadta a kétoldalú kapcsolatok és a nemzetközi helyzet kérdéseit. A két elnök elítélte a kolonializmust, a portugál és dél-afrikai vezetőköri és az illegális Smilh-újszerű rasszista politikáját. Aggodalommal nyilatkoztak a közel-keleti helyzet romlásáról, s hangsúlyozták, véget kell vetni minden nemzeti hadműveletnek a területben, haladéktalanul és erőszakkal intézkedni kell a világ békés és igazságos rendezéséről, meg kell teremteni a tartós békét és biztonságát az évezet valamennyi országa számára.

A tragikus vietnami háború befejezésének egyetlen útját botartani a vietnami nép önrendelkezési jogát — emeli ki a közlemény. A két elnök követelte az USA és szövetségesei csapatainak kivonását

Vietnamból, s hangsúlyozta: reméli, hogy a parisi tárgyalások rövidesen gyümölcsöző eredményekhez vezetnek. A közlemény hangsúlyozza továbbá, gátat kell vetni a fejlődő és a fejlett országok közötti szakadék mélyülésének, a fejlődő országokat hozzá kell segíteni ahhoz, hogy együttműködés formájában fejlesszék saját erőforrásait. Amint a két elnök hangsúlyozta, reméli, hogy az el nem kötelezett országok állam- és kormányfőinek rövidesen sorra kerülő konferenciája előmozdítja a nemzetközi kérdések megoldását. További erőfeszítéseket kell tenni — emeli ki a közlemény — az európai országok közöledését akadályozó körülmények felszámolására.

A két államfő megelégedéssel nyilatkozott a két ország együttműködéséről főként gazdasági és műszaki téren. A felek megállapították közös geológiai kutatások végrehajtásában.

A FRANCIA KOMMUNISTA PÁRT VEZETŐSÉGE hétfőn elvtársi ebédet adott a kommunista és munkaspártok, valamint a nemzeti felszabadítási mozgalom kongresszusai kiállítóitól és a tisztelőitől.

Az ebédet részt vett az RKP KB küldöttsége, elen Paul Nrulessu-Mizil elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagjaival, a KB titkárával.

Az FKP KB nevében Georges Marchais helyettes főtitkár üdvözölte a küldöttséget. Az ebéd elvtársi, baráti légkörben folyt le.

Az olasz kormányválság

RÓMA. — N. Puiccia, az Agerpres tudósítója jelenti:

A Mariano Rumor vezette kereszténydemokrata kormány lemondása után Giuseppe Saragat köztársasági elnök hétfőn, első politikai tanácskozási a kormányválság megoldására a várakozásoknak megfelelően, látványos eredmények nélkül folytatta le. Az államfő előtt hétfőn a következő politikai személyiségek fejtették ki véleményüket a jelenlegi válság megoldásáról: Giovanni Gronchi volt köztársasági elnök, Alessandro Pertini, a képviselőház elnöke, Amintore Fanfani, a szenátus elnöke, Umberto Terracini, az alkotmányozó gyűlés volt elnöke, valamint Ruini, Leone, Merzagora, Lanzini volt szenátusi elnökök.

A politikai hírmagvarazók részleteiből értesülések hiányában a tanácskozási kijelölés részvevők nyilatkozatait taglalják. Pertini képviselőházi elnök, amikor kitért a Quirinale palotából, kijelentette az újságíróknak: „A helyzetet haladéktalanul rendezni kell, mert a parlament intenzíven dolgozni kíván, ahogyan megválasztása óta két éven át tette”. Politikai körökben a nyilatkozatot úgy értelmezték, hogy a képviselőház elnöke a

FEHÉR KÖNYV NAGY-BRITÁNIA KÖZÖS PIACI CSATLAKOZÁSÁNAK ÁRÁROL

A brit kormány Fehér Könyvet készült kiadni Nagy-Britannia közös piaci csatlakozásának áráról. A könyv megjelenésének közeledésével egyre nő az állásfoglalások száma. Douglas Jay volt kereskedelmi miniszter például azt állítja, hogy a csatlakozás Angliának legalább 1,2 milliárd font sterlingjébe kerül. Ez az összeg pedig 1977 végére, a közös mezőgazdasági piac teljes létrejöttéig eléri. 50–60 százalékkal fog megnövekedni. A volt miniszter, aki most a csatlakozás elleni kampányt vezeti, még arra is figyelmeztet, hogy a Közös Piac országokból származó növekvő importot majd a Szabadkereskedelmi Egyesülés tagállamainak rovására kell majd kompenzálni.

elmenekülni a robbanások után. A helyi hatóságok tagadják, hogy összefüggés lenne a merénylők és az iskolai integráció körül folyó esatározások között. A szegregacionisták a Legfelsőbb Bíróság rendelkezésének kijáratára nagy számban magániskolát alapítottak. A denveri szövetségi törvényszék azonban rendeltetileg kötelezte az összes magániskolát, hogy fogadjanak be néger gyermekeket is, ha mentesülni akarnak az adófizetés alól.

Noha a fehér lakosság zöme ellenzi az integrációt, minden jel arra mutat, hogy a harcból végül is a szociális hatóságok kerülnek ki győztesen. A hivatalos statisztikából kitér, hogy míg 1963-ban a néger tanulóknak csak 1,7 százaléka járt integrált iskolába, az év elején az arány már 35 százalékra emelkedett. Mindazonáltal még mindig számos akadály van annak, hogy az USA oktatási rendszerében teljesen felszámolják a faji elkülönítést.

Véget ért

„a kis arab csúcsértekezlet”

KAIRÓ. (Agerpres).

A kairói Zahra palotában hétfőn befejezte munkáját „a kis arab csúcsértekezlet”. Amint a MEN hírvirgynökség jelentette, az összejövetelen „az Izraellel közvetlenül konfliktusban lévő országok” vettek részt. A harmadnapos csúcsértekezlet során az EAK, Szíria, Jordánia és Szudán államfői, valamint Irak alelnöke megvizsgálta a közel-keleti helyzet legújabb fejleményeit a résztvevő államok politikai és katonai stratégiájának egybe-

hangolását, valamint a katonai akciók terveinek kidolgozását a következő időszakra.

A zároközlemény szerint az öt arab állam „elhatarozása felszabadítani az Izrael által megszállt területeket”. A résztvevők megfogadták egyben, hogy minden emberi és anyagi lehetőséget igénybe vesznek az Izrael elleni harchoz.

Az EAK légierő két támadást intéztek izraeli állások ellen

Egyiptomi katonai szömvő bejelentése szerint az EAK légierő hétfőn egymás után két támadást intézett a Sinai-félszigeten lévő izraeli állások ellen. Az egyiptomi repülőgépek a Ras El Eich és El Tina vidékek közötti izraeli bázisokat és erődítményeket támadták — szögezte le a szömvő. Az összes egyiptomi repülőgépek visszatértek támaszpontjukra. A MEN hírvirgynökség megjegyzi, hogy a légi harcok során két izraeli repülőgépet lelőttek.

BEFEJEZTE RABATI TÁRGYALÁSAIT AZ USA KÜLÜGYMINISZTERE

RABAT. (Agerpres).

William Rogers, az USA külügyminisztere befejezte Rabatban tárgyalásait a marokkói hivatalos személyekkel. Ez volt a tíz afrikai államba ellátogató amerikai külügyminiszter körútjának első állomása. Rogers vasárnap megbeszélést folytatott Ahmed Laraki marokkói miniszterelnökkel a két ország érdeklődéseiről, hétfőn pedig Abdelhadi Boutaleb marokkói külügyminiszterrel tárgyalt a Marokkó és az USA közötti viszony alakulásáról, valamint az afrikai kontinens kérdéseiről, különös tekintettel a közel-keleti helyzetre és a konfliktussal kapcsolatos amerikai álláspontokra.

Az Associated Press marokkói hírforrások alapján arról ír, hogy a tárgyalások során Abdelhadi Boutaleb kifejezte Marokkó aggodalmát „az Izraelbe irányuló amerikai fegyverszállítások folytatásával kapcsolatban”. A hírvirgynökség szerint Rogers Rabatba érkezése közben számos lap, főleg pedig az ellenzéki lapok, támadták az arab-izraeli konfliktussal kapcsolatos amerikai álláspontot. Ugyanakkor magyarázható az is, hogy a marokkói hivatalos személyek „hüvösen, de korrektül” fogadták a Rabatba érkező Rogerst. Az Associated Press tudósítója szerint II. Hassan király elhalasztotta a banneteket, amelyet az USA külügyminiszternek tiszteletére akart adni.

A látogatás befejezésekor légiszállítási egyezményt írtak alá Marokkó és az USA között a rabati külügyminisztériumban.

William Rogers Rabatból Tunisba utazik.

„a kis arab csúcsértekezlet” befejezte munkáját. Amint a MEN hírvirgynökség jelentette, az összejövetelen „az Izraellel közvetlenül konfliktusban lévő országok” vettek részt. A harmadnapos csúcsértekezlet során az EAK, Szíria, Jordánia és Szudán államfői, valamint Irak alelnöke megvizsgálta a közel-keleti helyzet legújabb fejleményeit a résztvevő államok politikai és katonai stratégiájának egybehangolását, valamint a katonai akciók terveinek kidolgozását a következő időszakra.

A zároközlemény szerint az öt arab állam „elhatarozása felszabadítani az Izrael által megszállt területeket”. A résztvevők megfogadták egyben, hogy minden emberi és anyagi lehetőséget igénybe vesznek az Izrael elleni harchoz.

Az összes egyiptomi repülőgépek visszatértek támaszpontjukra. A MEN hírvirgynökség megjegyzi, hogy a légi harcok során két izraeli repülőgépet lelőttek.

A „Le Monde”

A vietnami problémáról

Párizsban már több mint egy éve folynak a Vietnam béketárgyalások, de a vietnami helyzet két alapvető kérdését — az idegen csapatok kivonása és a vietnami megbékélés — még nem oldották meg. Nixon elnök politikája egyelőre bármilyen haladást lehetetlenne tesz. Ez a politika több érven, de legfőképpen az amerikai nép becsülete megvédésének és a háború vietnami zálásának tervén alapszik. Nixon elnök 1969. május 14-én a következőt mondotta: Ha most cserben hagyunk a dél-vietnamiakat, olyan helyzet kockáztatunk vállalnunk, amely felháborítana bárkit, aki valamennyire is becsben tartja az emberi életet.

Nixon ezzel az állításával megbecsülhetetlenül tájékoztatásról és megengedhetetlenul rosszul tudatottul tanúsított egy olyan neppel szemben, amely mögött 4000 éves kultúra áll. A vietnami népnek 2000 éves önálló nemzeti élete van, volt ideje kialakítani saját egyeniségét még az amerikai intervenció előtt, tehát mindenki számára egyértelműnek, nyilvánvalónak kell lennie, hogy az amerikai erők távozásának pillanatában ez a nép megtalálja magában az erőt évezredes hagyományai érvényesítéséhez, saját életének feleltetéséhez.

Nixon elnök soha sem bészelt ellagadható módon az amerikai nép becsületéről sem. Ő mindezekelőtt azt akarja elérni, hogy az első vereséget szenvedett amerikai elnök legyen, nem akar olyan látszatot kelteni, mintha háborút vezetett volna. Csak azt nem tudom, mi lehet abban lealacsonyító, ha valaki becsületesen és bátran beismeri tévedését a jobbját. Vajon nem azzal vivjuk ki a legnagyobb megbecsülést, ha tiszteljük az emberi életet, egy nemzet életének tiszteletéről nem is szólva?

A világhírvirgynökség sohasem tartotta lealacsonyítónak az amerikai népre nézve, azokat a nagy háborúellenes akciókat, amelyeket az Egyesült Államokban rendeztek. Nem, mert látta, hogy abban az amerikaiak millióinak véleményét jut kifejezésre a vietnami háborúról.

De Nixon elnök számára a konfliktus tiszteletre méltó megszüntetése a háború „vietnamiizálás” halad át. Maga a „háború vietnamiizálása” kifejezés is azt bizonyítja, hogy a tíz éve tartó vietnami háború egész egyszerűen az amerikai háborúja, s

hogy Nixon elhatározta a háború folytatását és nem keresi a békét.

Minden jel arra mutat azonban, hogy a vietnamiizálás kudarcba fullad. Katonai síkon a saigoni hadsereg sohasem helyettesítheti az amerikai hadsereget. A fiatalok megtagadják ezt a háborút, nem adják vérüket egy olyan rendszerért, amelynek egyedüli célja a kiűldölközni engedelmessé tenni. Ezért olyan alacsony ennek a hadseregnek a morálja, ezért szökik meg évente 150 000 katonája. Politikai síkon pedig még egyetlen olyan déli politikus sem akadt, aki bármilyen kevéssé is elő tudta volna mozdítani az amerikaiak tervét.

A dél-vietnami nemzetgyűlés képviselőjeként kijelentem a közvéleménynek — és az Egyesült Államok elnökének, hogy népem mindenek előtt beket akar.

Ez nem csak az én véleményem, hanem a dél-vietnamiak többsége így gondolkozik. Minden tulsz nélkül állítom, hogy a lakosság 90 százaléka a békét utat választotta, ha erre lehetőséget nyújtanának neki, ha valóban szabad választásokat szerveznének. A nemzetgyűlés tagjainak több mint a fele, minden fenyegetőzés ellenére, a béke híve. Mi sem bizonyítja jobban a békétábor állandó növekedését, mint az, hogy a saigoni rezsim egyre szigorúbban üldözi a békeért sikraszálló képviselőket.

Mint ahogy a háború vietnamiizálásának eszméje csődbe van kárhoztatva, s minthogy az országban egyre terebélyesedik a megbékélési mozgalom, itt az ideje, hogy a Vietnam-értekezlet ráterjen az igazi kérdések megválasztására. Azt kérem Nixon elnököt, tegye lehetővé a konfliktus rendezését. Ehhez, véleményem szerint, a következő lépések szükségesek: rendelje el a bombázások és minden más katonai akció megszüntetését, sürgetse meg az amerikai csapatok kivonását, a nemzeti megbékélés érdekében pedig szüntesse meg a békemozgalom híveinek üldözését.

Jelenleg a saigoni rezsim tiloz, de képviselő vagyok, tisztsegem kötelez és minden következményt válllok állásfoglalásomért.

PHAM THE TRUC,
a dél-vietnami Binh Thuan tartomány nemzetgyűlési képviselője

A Chilei Kommunista Párt KB plénáris ülése

SANTIAGO DE CHILE. (Agerpres). Santiago de Chileben véget ért a Chilei Kommunista Párt Központi Bizottságának plénáris ülése. A plénum az ország helyzetével és a szeptemberi választásokkal kapcsolatos partifedatokkal foglalkozott.

Luis Corvalan Lopez, a Chilei KP főtitkára záróbeszédében hangsúlyozta, hogy a plénáris ülés fon-

tos volt a párt választási kampányának megszervezése, a nemzeti egység tömb közös jelöltje, a szocialista párti Salvador Allende elnökjelölt győzelmeinek biztosítása tekintetében.

Mint már jelentettük, a Chilei KP január 20-án visszavonta Pablo Neruda ismert közeleti személyiség-jelölését, hogy megkönnyítse a népi egységfronti megteremtését, közös baloldali jelölt állítását.

Valósággá válik a Nordek-terv

REYKJAVIK. (Agerpres).

A jelek szerint valósággá válik a Nordek északi vámunio sokat vitatott terve. Dánia, Finnország, Norvégia és Svédország miniszterelnöke Reykjavikban kompromisszumos egyezményt írt alá a tervezett vámunio finanszírozásáról. Az izlandi fővárosban vasárnap kiadott hivatalos közlemény szerint a miniszterelnökök elvben elhatározták, hogy 2,2 milliárd svéd koronából álló alapot létesítenek a Nordek finanszírozására a következő öt évben.

A France Presse az egyezmény aláírását a vámunio „születési bizonyítványának” tekinti. Politikai megfigyelők azonban fenntartással vannak az unió gyakorlati megvalósításáért. Mint ismeretes, a csaknem 16 éve folyó tárgyalások során a jelölt országok között komoly nézeteltérések mutatkoztak. Egyesek kérték egy olyan záradék

beiktatását, amely lehetővé teszi a tagországoknak, hogy felfüggeszék a szerződés rendelkezéseinek alkalmazását, ha valamelyik partner csatlakozna a Közös Piacba. (Közudomasi, hogy Dánia és Norvégia már hivatalosan kérte felvételét az EKG-ba.) Ebben az esetben — állítják a finn vezetők, a Nordek olyan szervezettől függne, amely politikai kötelezettségeket ró tagjaira, ez pedig összeegyeztethetetlen Finnország semlegességével. Komoly kifogásokat hoz fel a szerződés tervezete ellen Dánia is, amely úgy véli, hogy a szerződés rendelkezései nem veszik figyelembe a dan mezőgazdaság érdekeit.

Igy tehát újságírói körökben természetesen felmerül a kérdés, hogy hány év szükséges a vámunio gyakorlati megvalósításához, ha csupán az egyezmény megkötése több mint másfél évtizedet tartott.

Megkezdődött a faji integráció végrehajtása az USA déli államainak iskoláiban

WASHINGTON. (Agerpres).

Az USA déli államaiban megkezdődött a faji integráció végrehajtása az iskolákban, Jacksonban, a faji előítéleteiről ismert Mississipp állam fővárosában pénteken a városnak mind az 55 iskolájában megtörtént a teljes integrálás. A művelői a varakozások ellenére nyugodt légkörben folyt le. A Jacksoni iskolák csaknem két hétig bezártak, hogy az adminisztratív személyzet kidolgozza a fehér és a néger tanulók szállítását a városnegvedek különböző iskoláiba.

Politikai megfigyelők szerint az integráció ellenfelei még mindig nem törődtek bele vereségükbe. Jogi szempontból teljes vereséget szenvedtek, mert semmiféle csúszcavarrással nem érték el céljukat. s az USA Legfelsőbb Bírósága január 14-én elrendelte, hogy az öt déli állam 14 tankerületében február 9-ig végre kell hajtani a faji integrációt.

Mint ahogy törvényes úton nem érték el céljukat, a szegregacionis-

ták (az iskola elkülönítési hívei) most valóságos gerilla-háborút indítottak a szövetségi hatóságok ellen. Florida állam kormányza megtiltotta, hogy a tanulókat autóbusszon szállítsák az integrált iskolákba, arra hivatkozva, hogy a helyi hatóságoknak nincs pénzalapjuk erre. Floridában és a többi déli államban a szülők és olykor a tanítók által felbujtatott fehér gyermekek bojkottálták az iskolákat, hogy ne kelljen a színes bőrű gyermekekkel együtt ülniük az iskolapadokban. Egyes helyeken az integráció ellenfelei a megfélemlítéstől sem riadtak vissza. Az Alabama állambeli Birminghamban a rendőrség névtelen telefonértesítésre kapott, hogy három iskolában bombákat helyeztek el. Az iskolapadok kiürítését és átkutatását hosszú időt vett igénybe.

A Colorado állambeli Denverben sorozatos bombarobbanások 24 iskolai autóbussz tönkretettek, 15-öt pedig megromgáltak. Szemtanuk három fehér embert láttak futva

elmenekülni a robbanások után. A helyi hatóságok tagadják, hogy összefüggés lenne a merénylők és az iskolai integráció körül folyó esatározások között. A szegregacionisták a Legfelsőbb Bíróság rendelkezésének kijáratára nagy számban magániskolát alapítottak. A denveri szövetségi törvényszék azonban rendeltetileg kötelezte az összes magániskolát, hogy fogadjanak be néger gyermekeket is, ha mentesülni akarnak az adófizetés alól.

Noha a fehér lakosság zöme ellenzi az integrációt, minden jel arra mutat, hogy a harcból végül is a szociális hatóságok kerülnek ki győztesen. A hivatalos statisztikából kitér, hogy míg 1963-ban a néger tanulóknak csak 1,7 százaléka járt integrált iskolába, az év elején az arány már 35 százalékra emelkedett. Mindazonáltal még mindig számos akadály van annak, hogy az USA oktatási rendszerében teljesen felszámolják a faji elkülönítést.

A HÍRÜGYNÖKSÉGEK JELENTIK

MANILA. — Ferdinand Marcos, a Fülöp-szigetek elnöke vasárnap átalakította kormányát. A legjelentősebb változás az, hogy a lemondott Ernesto Mata helyébe Juan Ponce Enrile neveztek ki honvédelmi miniszterre. Az átalakítás még öt tárcát érint.

A kormányváltás olyan időpontban történt, amikor a fülöp-szigeti ifjúság hevesen tüntet egy korábbi tüntetés elleni durva rendőrbetartkozás miatt.

TUNISZ. — Bahi Ladhani tunézai miniszterelnök, a tunézai-algériai barati kapcsolatok fejlesztésével foglalkozva, kijelentette, a Maghreb-országoknak mindent meg kell tenniük, hogy a Földközi-tenger térsége a béke és a nyugalom tengerévé váljék.

MOSZKVA. — Korszerűsödik, fiatalodik a Fekete-tenger gruz partja. Az újjáépítési terv szerint Szuhi és Gagra között úgyiszlóvan minde-1 megváltozik. Egszében egy 300 kilométeres partszakaszról van szó. Szuhiumban például már épül is egy 25 emeletes szálloda és Gagra több ultramodern szanatórium. Hatalmas park, szabadtéri múzeum, óriáskvárium és sok más létesítmény van még készülőben. A legnagyobb érdeklődésre azonban minden bizonnyal a Szuhumit Szuhsival összekötő gyorsvasút tartath számot.

WASHINGTON. — George Kennan, az USA volt moszkvai nagykövete bírálta a kormányzatnak azt az elhatározását, hogy hozzálatnak az ATS rakétaelhárító rendszer (a Safeguard bővített változata) kiépítésének második szakaszához. Kennan a szenátus külügyi bizottságában nyilatkozott a fegyverzetellenőrzés kérdéséről. Mint hangsúlyozta, a Safeguard-rendszer bővítése visszavetheti a küszöbön álló szovjet-amerikai tárgyalásokat a stratégiai fegyverek korlátozásáról.

BUENOS AIRES. — Az argentin kormány intézkedéseket tett egyes szakszervezetek és lapok ellen „kormányellenes tevékenység” vádjával. Buenos Airesből jelentik, hogy a rendőrség bezárta és elfoglalta a cordobai villanyszerek szakszervezeti székházát. Erre súlyos incidensek után került sor. A szakszervezetnek 200 000 tagja van. Egy Buenos Aires-i televízióállomás 1000 új pesoval bírságolt meg, mert interjút adott Jorge Paladinoval, akit a spanyolországi számúztetésben elő Juan Peron volt diktátor argentinai megbízottjának tekintettek. Az utóbbi hetekben a hatóságok több lapot felfüggesztettek, köztük az Asi és a Primera Plana folyóiratot.

TIRANA. — Albánia világelső az egy főre jutó krómexport tekintetében. A krómbányászattól évről évre fejlesztette az országot. A termelés 1969-ben 38 százalékkal volt nagyobb, mint 1965-ben, 1960-hoz viszonyítva pedig a növekedés 50 százalékos volt.

KAIRÓ. — Az Al Ahram adatai szerint az Egyesült Arab Köztársaságnak 33 millió lakosa van. Az utóbbi 15 hónapban a népszaporulat 1,5 millió volt. Kairóban és elővárosaikban 4 885 000 ember él. Itt a szaporulat 4,3 százalékos az ország többi részén 2,5 százalékos.

GODHAAB. — GRÖNLAND. — Heves orkán csaknem teljesen megsemmisítette a kelet-grönländi Angmagssalik városkát. Hírvirgynökség jelentések szerint a helyi hatóságok bejelentették, hogy a sebesült száma igen nagy, de halálos áldozat nem volt. Becslések szerint az anyagi kár 8 millió frank. A lakások többsége megrongálódott, sok lakást magával sodort a több órás orkán. Az orkántól több mint 200 kilométeres sebességgel fuvo szel megsemmisített iskolákat, középületeket, a házakon lévő rádió- és televízióantennákat pedig összeroppantotta, mint valami gyufaszálakat. Koppengagaban most tanulmányozzák a városka lakossága megsegítésének lehetőségeit.

OTTAWA. — A kelet-kanadai New-Brunswick tartományban a nagy esőzés, a gyors oladás súlyos áradásokat okozott. Számos vasútvonalon leállt a forgalom, az országutak víz alatt állnak, a villamos hálózat megrongálódott, több hid leszakadt. Sok tanyát és házat elsozott a víz. Két ember életét veszítette. A helyi hatóságok a kormány segítségét kérték. Az anyagi kárt több mint 20 millió dollarra becsülik.

CALCUTTA. — Vasárnap meggyilkolták a calcuttai francia főkonzul feleségét. A főkonzult és fiát súlyos sebekkel kórházba szállították. A France Presse jelentése szerint állapotuk valóságos.

Az ismeretlen tettesek a kapun átmászva hatoltak az épületbe, s távozni is így távoztak. A házastárs házozójában, miután a feleséget több tördfőessel megölték, a főkonzul ellenállásába tköztek. A dulakodásban a főkonzul és a zajra odasiető 23 éves fia megsebesült.

A hatóságok megindították a vizsgálatot.

LONDON. — Hétfő reggel három fegyveres bandita 200 000 font sterlinget rabolt el egy ilfordi (Essex) bankból. A támadók éppen akkor hatoltak be az épületbe, amikor a pénzt zsákokban a páncélkamra felé szállították. Miután ártalmatlanná tették az öröket, megkaparintották a zsákokat és a közelben álló ászók furgonon a zsákmánnyal együtt elmenekültek.

ROTTERDAM. — Tűz ütött ki a rozenburgi Verolme hajógyárban egy óriási tankhajón. A 253 000 tonnás tartályhajót az Esso Nederland társaság rendelte és hollandiai viszonylatban a legnagyobb. A tűz számottevő anyagi kárt okozott, oka egyelőre ismeretlen.